

A bírálóbizottság értékelése

Rácz Anita disszertációja hatalmas adatmennyiséget sok szempontból, új módszerekkel elemző, leginkább a magyar szakirodalomra támaszkodó, elmélyült tudást tükröző munka. A dolgozat a jelölt problémaérzékenységéről, jó szintetizáló készségéről és erős kritikai érzékéről tesz tanúbizonyságot.

Az elemzések meggyőzően bizonyítják, hogy a szerző által alkalmazott új módszerek alkalmasak a történeti helynév-tipológia és -etimológia korábbi eredményeinek pontosítására, újragondolására. A relatív kronológia segítségével a szerző egyértelműen igazolta, hogy az egyes korai helynévtípusok produktívási időszakának korábban megállapított kronológiai határai erős finomításra szorulnak. A helynév-rekonstrukció alkalmazásával a szerző arra is rámutatott, hogy az elfogadott helynév-etimológiák is módosításra szorulhatnak az újabb eredmények fényében. Újdonsága a dolgozatnak a vármegye helyett a természeti viszonyok által meghatározott területi egységek alapul vétele a vizsgálathoz. Az elemzések igazolták, hogy e felosztás megfelelő kiindulópontot jelenthet a névmintázatok területi összevetéséhez. A dolgozat eredményei mindezeknek köszönhetően a név- és nyelvtörténet mellett a történettudomány számára is hasznosíthatók. A bizottság ugyanakkor hiányolta a nemzetközi szakirodalom kellő figyelembevételét, valamint javaslatot tett több etimológia pontosítására.

A jelölt a felvetett kérdésekre, kritikai megjegyzésekre mind írásbeli válaszában, mind a vita során részletesen, magabiztosan és meggyőzően válaszolt.